

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection *Mythologiae libri decem*, Venise, Segno della Fontana, 1567](#)[Collection *Mythologia*, Venise, 1567 - Livre IX](#)[Item *Mythologia*, Venise, 1567 - IX, 19 : De Nemesi](#)

Mythologia, Venise, 1567 - IX, 19 : De Nemesi

Auteurs : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document *a pour résumé* :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[136\] : De Nemesi](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre IX

[Mythologia, Francfort, 1581 - IX, 19 : De Nemesi](#)

est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IX

[Mythologie, Lyon, 1612 - IX, 19 : De Nemesis](#)

est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IX

[Mythologie, Paris, 1627 - IX, 20 : De Nemesis](#)

est une transformation de ce document

[Afficher la visualisation des relations de la notice.](#)

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Document : "Mythologia, Venise, 1567 - IX, 19 : De Nemesi".

Auteur(s) de la notice : Équipe Mythologia.

Éditeur : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle).

Consulté le 07/05/2024 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/956>

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

ExemplaireMunich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) ,
Res/4 Ant. 50
Formatin-4
langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination287v°-288v°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques et historiques[Némésis](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 28/04/2023

Mythologiae

Mineru[m] confilio fortunæ iniquitatem esse superandam; aut si minus illud fecerimus, nos ab illa superari oportere. Nam quid agitur in superiori anigmate? an non de humana imbecillitate, cum nihil nascatur homine debilius aut calamitosius? atque de Sphinge satis, nunc de Nemesi dicamus.

De Nemesi,

Cap. XIX.

VT autem non solum in aduersis prudentia opus esse, sed etiam in felicibus successibus animi moderatione demonstrarent antiqui, Nemesim, Noctis & Oceani filiam ut ait Paulus in Achalcis introduxerunt. Memoris prodidit Apollodorus libro tertio Bibliothecæ louem aliquando Nemesis desiderio exarsisse, quæ, cum eius concubitum viceret, se in anserem dicunt mutasse: Iupiter vero in cygnum versus sic illam comprehensit, quæ cù ouum postea peperisset, illud opilioni obvio dedit ut Leda seruandum deferset. Id cum in area seruisset Leda, dicitur Helena ex illo fuisse nata, quam Leda tanquam ex se genitam educauit; quæ cum adoleuisset, omnesq[ue] reliquas mulieres formæ corporis & oris elegantia antecelleret, hos procos & petitores haboit, ubi ad nubilem exatem peruenisset; Antilochum, Agapenorem, Amphilochos duos alterum Amphiaraï, alterū Cteati filium. Aiacem Oilei, Alcalaphum, alterum Aiacem Telamonis. Diomedem, Euryptylum, Elephenorem, Eumelum, Menelaum, Megetem, Mnesilheum, Ialmenū, Leonteum, Machaonem, Polyxenum, Penelum, Podalirium, Philocretem, Protefilaum, Patroclum, Sibhenum, Ulyssem, Thalpum, Schedium, Polypetem, Teuctrum. Inter quos ne nasceretur dissensio ob Helenam, si vni horum coniugi addiceretur, omnes iurare iussi sunt se illum defensurum ab iniuriis exterorum cuicunq[ue] illa obuenisset; propter quam etiā raptam exortum est bellum Troianum. Fuit igitur Nemesis Noctis filia Adrastra etiam vocata, sed non ab Adrastra nutrice Iouis dicta, neque ab Adrastro illo profligato qui solus omni exercitu in bello Thebanō amissio, euslerit: pro qua victoria Thebani Nemescos Adrastræ facillum erexerunt. Neq[ue] ad Adrastro antiquo illo Rege, qui primus eius templum condidit, ut ait Antimachus poeta in his versibus;

Ita destra pars populi Dei, & trahi vixit
a p[re]ce p[ro]p[ter]e latus, hanc d[omi]n[us] uocat a[gu]stam.
Quod p[ro]p[ter]e m[er]ita mea[!] h[ab]eo adoratum.
Iste vestu[m] vesti, q[uo]d p[ro]p[ter]eas coh[er]ta.

Ela Dea, quam Nemescim dicunt; Dea magnæ, potensq[ue],
Quæ bona cœlestum concessu[m] cuncta Deorum
Possidet, huic primus sacratam condidit aram

Fluminis Aesapi gelidas Adrastræ ad undas.

Quam etiam opinionē habuit Callisthenes, sed multò melius a[n]t[er]ius, que à fuga dicitur, cum litera priuante & impediente illam actionem, cum nemo malus vindictam Dei possit effugere. Hac Deam aliam sicut Victoria & Cupidinem fixerunt, cuius Phidias statua fuit apud Athenienses, ut ait Scepsius Demetrius, cuius in capite erat corona in tenuis incisa, cum victoriz gigillis, quæ leuis fraxinum gestabat, ac dextra phialam cū Aethiopibus cœlatis. Atque tot breviter dicta sint de Nemesi. Nunc quid per hæc significent antiqui explicemus. Cū vellent demonstrare sapientes nihil vel optimo

optimo Deo gratus, vel hominum vita moderatione animi in utraque fortuna esse utilius, multa vel marina vel terrestria pericula nobis per fabulas propagauerunt, quibus partim deterremur ab omni turpitudine, partim ad constantiam & patientiam & fortunae mutationes ex quo animo ferendas instrueremur. Cum vero nonnulli miserias & infortunias quidem ex quo animo ferant, at contra felicibus rerum successibus nimis extollantur, Deam hanc sinxerunt, cuius unum id erat munus, ut ad deprimendam nimis elatorum animorum temeritatem Iouis nata praedito esset, & ad omnes eos labefactandos qui plus ex quo felicitate aliqua vel honorum, vel imperii magnitudinis, vel insigniorum opum, vel rerum huiusmodi, facti essent superbi, conuolaret, ut declararet ea carmina Theæteti;

Hec ad ipsas aperturas dico,
Quae non solum aenariae, sed etiam aeneas.

Misit Athenatum clara verbis olim Adrasteam.

Vindex elatis est nimis illa viris.

Hec igitur implacabilis aduersus temerarios homines Dea, credita est una Barbaros profligasse & afflixisse ira commota; qui Parium marmor in Marathonum agrum iam deportarant, ut ibi trophyum erigerent aduersus Athenienses, cuius opes omnino contemnebant; ex quo lapide Phidas Nemelum incidit, ut ait Paul. in Atticis, & ut patet ex his carminib. 20

Nemelum ait aeneas dico quod hinc exponit, quod aeneas
Terrorum fons, qui dicitur Nemesis.

Aeneas tamen est etiam quod Adrasteam traxerunt
Nemesis, qui uti prout tu vides, aeneas.

Huc saxum Persie traxerunt me, inde trophyum

Quod herem, sed nunc facta fui Nemelis.

Erexit Grecia Victoria parta trophyum,
At Persis belli facta fui Nemelis.

Hec sepius arrogantes & superbos duces cum omnibus copiis deleuit, hec nimis superbas & extenorum vices parvifacientes ciuitates funditus cœtit. Quare qui sapienter utramque fortunam ferre potest, illi nulla sunt negotia cum Nemeli: verum cum pauci sint sapientes, neq; videant homines nihil non diuinitus fieri; ob inscitiam hominum e nocte & Oceano nata esse fingitur: cum Oceanus pater sit rerum omnium, ut diximus. Nam ex inscita & rerum abundantia Dei vindicta oriatur necesse est, quoniam solum sapientem amat Deus. Nam diuinam potellat ac iustitiam ipsam Dei, quæ condigna sceleratis supplicia prebeat Nemelum esse sensit Arist. in libro, qui de Mundo inscribitur, hoc est in libro de Mondo, de qua sensu dicitur, quod diuinam rationem habet. Nemelum quidem appellant, quia singulis distribuat, at Adrasteam, quod pro ratione naturæ nemo hanc causam aufugere valeat. 30

Huic coronam addiderunt, quod omnibus praediti, ceteros habet, quia timidos reddit quos percussit, fraxinum tenet, quia bella ob temeritatem excitat. Habet victoria ligilla, quia semper vincere soleat. Habet Phialam cum Aethiopibus, quia neque ad victimas quidem Aethiopizæ partes & ad Oceanum profugisse confert, ubi Dei ira commota fuerit, cum Nemelis in mare etiam habeat imperium. Hinc Iustitia filiam nonnulli putarunt, & pennas ob celeritatem addiderunt, & rotam, & currum, & gubernaculum, quia per cuncta elementa labens non homines solum, sed etiam elementa iustitia coniuncta teneat.

terest, ac seruet. Cum vero plures Nemesis colerent Somnium; plures rationes puniendorum impunitus hominum diuinitus mitti signaverunt, pro varietate peccatorum & arroganter cuiusq;. Atque de Nemisi satis, nunc de Momio iam dicamus.

De mons,

Cap. XXX.

- M**odus diligentissimus & perspicacissimus operum omnium contemplator ac reprehensor, & ipse Noctis filius, ac Somno patre natus fuisse dicitur, ut tradidit Hesiodus in Theogonia. Fabulat: sunt hunc Deum nihil quidem ipsum facere solitus, at exterorū Deorum & hominum opera reprehendere: quippe cum iudex etiam inter Deos Neptunum, Vulcanum, Minervamq; de artificio contendentes delectus, omnium opera reprehenderit. Nam cum Neptunus taurum effinxisset, Minerva extrubasset domum, Vulcanus hominem formasset, nihil non reprehensione dignum inuenit. Cum ad arbitrium enim eius certaminis ventum esset, ille iudex singulorum opus diligentissime inspexit; atque ut ait Lucianus in Nigrino: *līmā līlīpētāz̄ tā pōt̄iāz̄ z̄y v̄p̄iāz̄ d̄iāz̄iāz̄ z̄t̄iāz̄ iālāz̄iāz̄ t̄e v̄p̄iāz̄*, Deum scilicet tauri opificem carpebat, quia cornua ante oculos nos proposuisset. vel naturam etiam ipsam accusabat Momus ille Aesopicus, ut ait Ariosteles libro tertio de partibus animalium, quia potius capiti quam harmis cornua taurorum colligasset: nam si addita fuissent harmis cum totum corpus in vulnera incubuisser, videbantur tauri multo maiori vi percussuri. At in Dialogo de Hesibus testatur idem Lucianus hominem Vulcani fuisse reprehensum, quia pratemissum fuisset illud, quod maxime oium erat necessarium; q; artifex scilicet non prouidisset quo doli clam in clavis pectoribus pullularent. Nam multo laudabilius opus futurum videbarur si fenebris pedes fuisset, ut sciri posset quid in animo quisq; fueret, & cum mentiretur, an verum diceret. Domum Minerum reprehendit, ut ait Polycharmus lib. a. rerum Lyciarum, quia non erat facta trufarilis, quæq; posset facile circumagi, si forte malum haberet vicinum. Atque omnis Momis autoritas deniq; & licentia fuit in operibus, fabribusq; alienis reprehendendis. Nam idcirco *z̄z̄m̄ p̄z̄z̄* Stygius Momus scilicet vocatus est in Epigrammate quodam: quia omnibus & Diis & mortalibus esset odio. Per hæc significare voluerunt antiqui, ut fabulosi fragmenti sententiam explicem, nihil esse humanum, nullum neq; bonum neq; malum facinus, quod omnino reprehensione maledicorum & inuidorum carere possit, cum neq; Deus quidem, qui ipse est naturæ fundamentum, optimus ac sapientissimus obire cratoribus carere potuerit. Per hæc igitur significabant aut maledicorum, & scelerorum nullam eminio virtu bono habedam esse rationem, aut nihil gloriosum vel honorificum esse aggrediendum. Num cum illum misericordum omnium esse iudicem, qui potius ad volgi, & impensis multitudinis operationem, quam ad veram probitatis, & integritatis rationem se accostodare fudeat, jamdiu omnem vulgi loquacitatem & imprudentiam contemnendam esse decreui. Sed per eum praecipi, & sapientis hominis esse indicavi scelerum & impensis motum calumnias magno animo posse parvifacere.

NATALIS